

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE

DOHODNINA
DAVEK OD DOHODKOV FIZIČNIH OSEB

PETRA PETEK

IZJAVA

Študent/ka _____ Petra Petek _____ izjavljam, da sem

avtor/ica te zaključne strokovne naloge, ki sem jo napisal/a pod mentorstvom

_____ dr. Hočevar Marka _____.

V Ljubljani, dne 31.12.2007

Podpis:

Kazalo

UVOD	1
1. ZAKON O DOHODNINI	2
1.1 Splošne določbe	2
1.2 Zavezanec za dohodnino in obseg davčne obveznosti	2
1.3 Predmet obdavčitve	2
1.3.1 Dohodek iz zaposlitve	3
1.3.2 Dohodek iz dejavnosti	3
1.3.3 Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti	3
1.3.4 Dohodek iz premoženja	4
1.4 Letna davčna osnova in davčne olajšave	5
1.5 Stopnja dohodnine od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo	5
1.6 Obveznost plačevanja dohodnine od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo	5
1.7 Akontacija dohodnine – osnove in stopnje	6
1.8 Stopnja dohodnine in obveznost plačevanja dohodnine od obresti, dividend in dobička iz kapitala	6
1.9 Odprava dvojnega obdavčenja dohodkov rezidenta iz virov izven Slovenije	6
2. PODATKI ZA ODMERO DOHODNINE	6
2.1 Podatki o posameznih vrstah dohodkov	7
2.2 Podatki o dohodkih, ki se nanašajo na letno davčno osnovo	13
2.2.1 Dobiček iz kapitala	13
2.2.2 Obresti za denarne depozite, dosežene pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav EU	14
2.2.3 Druge obresti in dividende	14
2.2.4 Obresti, dosežene ob odsvojitvi ali odkupu oziroma unovčitvi diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja	15
3. POŠILJANJE PODATKOV ZA OBRAČUN DAVČNIH ODTEGLJAJEV MED LETOM	15
3.1 Pošiljanje letnih podatkov za napoved dohodnine	17
3.2 Obračun dohodkov	17
3.3 Primer izračuna dohodnine	17
3.4. Sklep	20
LITERATURA	21
VIRI	21
PRILOGE	

UVOD

Davek od dohodka fizičnih oseb – dohodnina – je eden od velike trojice davkov. Med davčnimi prihodki v proračunu Republike Slovenije je med tremi najpomembnejšimi, poleg davka na dodano vrednost in davka od dobička pravnih oseb. Po napovedih vlade ima v proračunu Republike Slovenije za leto 2008 13,2% delež. Je eden mlajših davkov in se je v Evropi začel uveljavljati konec devetnajstega stoletja.

Članstvo Republike Slovenije v Evropski uniji je botrovalo reformi obdavčevanja fizičnih oseb, kjer so bile poudarjene splošna razbremenitve zavezancev v nižjih dohodkovnih razredih, preglednejša davčna obravnava dohodkov in enakomernejša razporeditev davčnih bremen ter širitev davčne osnove. Največja sprememba na tem področju je bila opravljena z obsežno novelo Zakona o dohodnini konec leta 2005. Dohodki fizičnih oseb se s to novelo obravnavajo različno, glede na njihovo naravo. Aktivni dohodki se v načelu obdavčujejo v okviru letne davčne osnove, skupinsko po progresivnih davčnih stopnjah in ob upoštevanju davčnih olajšav. Pasivni dohodki – obresti, dividende, dobiček iz kapitala - pa se v načelu obdavčujejo z dohodnino po proporcionalnih stopnjah in brez upoštevanja davčnih olajšav. Precej sprememb je Zakon od dohodnini prinesel tudi pri obdavčevanju dohodkov iz kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti.

Zakon o dohodnini teži k zmanjšanju obremenitev aktivnih dohodkov fizičnih oseb z dohodnino, tako da se povečuje delež neobdavčenega dela dohodkov in z zmanjšanjem progresivnosti obdavčitve aktivnih dohodkov, kar pa naj bi imelo pozitiven vpliv za delovanje posameznikov v podjetniškem okolju. V splošnem so z dohodnino obdavčeni vsi dohodki fizičnih oseb, razen tistih, ki so izvzeti iz obdavčenja. Pri dohodkih doseženih z opravljanjem dejavnosti je večjemu številu zavezancev dana možnost, da se odločijo za ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Tudi kmetijstvu in gozdarstvu je omogočeno prehajanje na ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi normiranih odhodkov.

1. Zakon od dohodnini

1.1 Splošne določbe

Slednje vsebujejo opredelitve osnovnih izkazov in pojmov. Z Zakonom o dohodnini se ureja sistem in uvaja obveznost plačevanja dohodnina od dohodkov fizičnih oseb na območju republike Slovenije. Dohodnina je izraz za davek od dohodkov.

1.2 Zavezanec za dohodnino in obseg davčne obveznosti

Določen je v skladu s pravili o obdavčenju, ki jim sledijo države OECD. Zavezanec je posameznik in sicer fizična oseba, ki je rezident ali nerezident. Rezidentstvo se določa na podlagi več različnih kriterijev. Novo pravilo razširja obseg davčne obveznosti tako, da je po novem v davčno obveznost vključen tudi ves dohodek, dosežen izven meja Slovenije.

Kriteriji za opredelitev rezidentstva fizične osebe:

- a) uradno prijavljeno stalno prebivališče v Sloveniji;
- b) bivanje izven Slovenije zaradi zaposlitve v diplomatski, konzularni ali mednarodni misiji, ali kot uslužbenec ali funkcionar v državi, ki na podlagi reciprocitete takega uslužbenca ne šteje za svojega rezidenta ali kot javni uslužbenec v institucijah Evropske unije;
- c) oseba izpolnjuje določene dejanske kriterije, ki kažejo, da so njeni osebni in ekonomski interesi v republiki Sloveniji.

Posameznik, ki po nobenem kriteriju ni prepoznan kot rezident se šteje za nerezidenta in je obdavčen le od dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji.

Z novim sistemom dohodnina se je povečala vloga in pomen bilateralnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki jih je republika Slovenija sklenila z drugimi državami. Te pogodbe se sklepajo predvsem z namenom odpravljanja mednarodne dvojne obdavčitve in preprečevanja davčnih utaj.

1.3 Predmet obdavčitve

V obdavčitev so zajeti vsi dohodki in dobički fizične osebe, ki jih oseba pridobi oziroma doseže v davčnem letu, ki je enako koledarskemu letu, zajeti niso tisti dohodki, ki so izrecno navedeni kot neobdavčeni dohodki. Z dohodnino so obdavčeni naslednji dohodki:

- a) dohodek iz zaposlitve;
- b) dohodek iz dejavnosti;
- c) dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti;
- d) dohodek iz premoženja;

- e) dobiček iz kapitala;
- f) drugi dohodki.

Za opredelitev ali je posamezni dohodek iz zaposlitve ali dohodek iz dejavnosti, se uporabljajo kriteriji, ki določajo odvisno ali neodvisno razmerje fizične osebe pri opravljanju dela ali storitev.

1.3.1 Dohodek iz zaposlitve

Dohodek iz zaposlitve je najpomembnejša kategorija aktivnega dohodka, ki ga prejemajo fizične osebe kot dohodek na podlagi opravljanja dela ali storitev. Med dohodke iz zaposlitev štejemo dohodke na podlagi vsakega odvisnega pogodbenega razmerja, na podlagi katerega ima fizična oseba pravico do izplačila za opravljeno delo ali storitev. Poleg dohodkov iz delovnega razmerja uvrščamo mednje dohodke iz drugih pogodbenih razmerij in razmerij na drugih podlagah, ki imajo naravo odvisnih razmerij, vključno z dohodkom za stvaritev avtorskega dela iz delovnega razmerja in dohodkov, ki izhajajo iz inovacij iz delovnega razmerja, pokojnine, ki po naravi sodijo med dohodke iz naslova pretekle zaposlitve in so tudi glede določanja davčne osnove in obračuna dohodnine najbolj podobni dohodkom iz zaposlitve, ter bonitete, ki predstavljajo ugodnosti, ki jih delojemalcem ali njihovim družinskim članom zagotavlja delodajalec.

1.3.2 Dohodek iz dejavnosti

Dohodek iz dejavnosti je druga pomembna kategorija aktivnih dohodkov. Sem spadajo dohodki doseženi z delom, ki temeljijo na samostojnosti in neodvisnosti pri pridobivanju dohodka. Davčna osnova je dobiček, ugotovljen kot razlika med prihodki in odhodki. Posledično je potrebno ločevati dohodek dosežen s posameznim poslom in dohodek dosežen z opravljanjem dejavnosti. Zahteva se ločevanje med privatno in poslovno sfero fizične osebe pri ugotavljanju davčne osnove. Zavezanci z majhnim obsegom poslovanja se sami odločijo za poenostavljen način določanja davčne osnove, vendar morajo izpolnjevati določene pogoje. Zavezanci znižujejo davčno osnovo z olajšavami: olajšava za investiranje, za zaposlovanje, za zavezanca invalida, za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju, za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in za donacije.

1.3.3 Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti

Ti dejavnosti se zaradi nekaterih posebnosti obravnavata v posebnem poglavju in ne v okviru obdavčenja dohodka iz dejavnosti. Temeljno izhodišče za določitev opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti je pridelava, gozdarstvo, pretežno ali v celoti vezano na uporabo kmetijskih in gozdnih površin. V dohodek se všttevajo tudi potencialni tržni dohodki od pridelave na zemljiščih, plačila iz naslovov ukrepov kmetijske politike, denarne pomoči zaradi naravnih nesreč ter druga plačila iz naslova državnih pomoči,

donacije, dotacije. Katastrski dohodek je mogoče, zaradi posledic škode naravnih nesreč, zmanjšati za toliko odstotkov, za kolikor se je zmanjšal pridelek v teh primerih. Uveljavlja se lahko tudi investicijska olajšava, s katero je mogoče celotno davčno osnovo zmanjšati za 20% dejansko vloženih sredstev.

1.3.4 Dohodek iz premoženja

Dohodke iz premoženja v splošnem štejemo za pasivne dohodke, saj so to dohodki, v zvezi s katerimi ni potrebna stalna aktivnost osebe.

Sem uvrščamo naslednje dohodke:

- a) dohodek iz oddajanja premoženja v najem – sem spadajo pravni posli oddajanja v najem skupaj z vsemi vsebinsko podobnimi ali sorodnimi posli. Dohodek je opredeljen široko in zajema vse oblike prejemkov iz oddajanja v najem, prejetih v denarju ali naravi. Oprostitev plačila dohodnine veljajo za dohodek iz oddajanja premičnin v najem, materialna vlaganja najemnika, ki ohranjajo uporabno vrednost kmetijskega ali gozdnega zemljišča, dohodek preživljanca po pogodbi o dosmrtnem preživljanju in dohodek za odstop prostora za izvedbo volitev ali referendumov na državni ali lokalni ravni.
- b) Dohodek iz prenosa premoženjske pravice – vključuje dohodke, ki se pojavljajo kot posledica vedno novih poslov transakcij, ki temeljijo na ali so sorodni pravici intelektualne lastnine. Davčna osnova se pri tovrstnih dohodkih zmanjša le za normirane stroške v višini 10%.
- c) Obresti – z namenom zagotavljanja večje nevtralnosti pri obdavčenju dohodka iz različnih naložb - obdavčljiv dohodek zajema vse oblike obresti in njihove ekvivalente oziroma substitute. Oprostitev plačila dohodnine velja za obresti, ki se bodo zavezancu izplačale iz naslova neupravičeno ali preveč odmerjenih in plačanih davkov in prispevkov, obresti za pozitivno stanje na transakcijskem računu pri izvajalcu plačilnega prometa, za dohodek iz življenjskega zavarovanja, ki je sklenjen za primer smrti in se dohodek izplača zaradi smrti osebe, za obresti iz varčevalne pogodbe po nacionalni stanovanjski varčevalni shemi ter obresti od vplačil etažnih lastnikov v rezervni sklad.
- d) Dividende – dohodek zajema dividende v splošnem pomenu in dividendam podobne dohodke ter nadomestila, ki jih zavezanci prejmejo na podlagi lastniškega deleža. Davčno osnovo predstavlja celotna dosežena dividenda.
- e) Dobiček iz kapitala – je dobiček, dosežen z odsvojitvijo kapitala, kamor uvrščamo nepremičnine, vrednostne papirje in deleže ter investicijske kupone. Odsvojitvev je širok pojem in med drugim nastopi tudi v primeru darovanja. Oprostitev plačila dohodnine velja za dobičke iz kapitala, dosežene v primeru prve odsvojitve delnic ali deleže v kapitalu, pridobljenega v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij in pod določenimi pogoji, tudi za dobičke iz kapitala, dosežene v primeru odsvojitve »glavnega prebivališča«. Davčno osnovo predstavlja razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi.

- f) Drugi dohodki – so vsi tisti dohodki fizičnih oseb, ki jih ni mogoče uvrstiti med katerega od že navedenih obdavčljivih dohodkov po tem zakonu. Mednje vključujemo: nagrade, darila, dobitke v nagradnih igrah, priznavalnine, štipendije, nadomestila, prejeta v zvezi z ustanovitvijo ali obremenitvijo pravice, izplačila odkupne vrednosti.

1.4 Letna davčna osnova in davčne olajšave

Davčna osnova za odmero dohodnine na letni ravni je določena kot vsota davčnih osnov, ugotovljenih za posamezno vrsto dohodka, ki ga fizična oseba pridobi v določenem davčnem letu. Letno davčno osnovo zmanjšujejo olajšave. Kot standardne davčne olajšave štejemo: splošno olajšavo, ki je namenjena vsem zavezancem; osebne olajšave, ki so namenjene invalidom s 100%-no telesno okvaro, prejemnikom pokojnine, prejemnikom nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja ter prejemnikom priznavalnine in osebam, ki so starejše od 65 let; posebne osebne olajšave, ki so namenjene osebam, ki vzdržujejo družinske člane ter posebne olajšave za dijake in študente in za samozaposlene v kulturi. V standardne olajšave se praviloma štejejo tiste, ki so namenjene zavezancem zaradi določenih značilnosti oziroma razmer. Vse olajšave, razen olajšav za prejemnike pokojnin, nadomestil iz obveznega invalidskega zavarovanja, priznavalnin in olajšave za samozaposlene v kulturi, so določene v absolutnih zneskih, ki se enkrat letno uskladijo s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin. Olajšava za samozaposlene v kulturi je določena v višini 15% prihodkov letno. Standardne olajšave dopolnjujejo olajšave, ki so povezane z dejanskim vlaganjem fizične osebe v določene namene, predvsem za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in olajšave za različne namene, vendar največ do 2% letne davčne osnove zavezanca.

1.5 Stopnja dohodnine od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo

Dohodninska lestvica ima pet davčnih razredov, s stopnjami od najnižje v višini 16%, do najvišje v višini 50%. Lestvica je določena za leto vnaprej, kar je pravilo tudi v drugih državah, predvsem v državah OECD, saj si na ta način posameznik že vnaprej izračuna svojo letno obveznost iz naslova dohodnine, glede na pričakovane letne dohodke. Lestvica se vsako leto revalorizira, na enak način kot standardne olajšave.

1.6 Obveznost plačevanja dohodnine od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo

Obveznost plačevanja dohodnine je določena na letni ravni. Dohodnino za zavezanca odmeri davčni organ na podlagi napovedi, ki jo vloži zavezanec. Letos prvič je vsakemu zavezancu

davčni organ poslal predizpolnjene obrazce, katerih vsebino mora vsak posameznik pregledati in primerjati s svojimi podatki. Odmera in poračun dohodnine se za posamezno davčno leto opravi po preteku leta, z odločbo organa. Med letom se plačujejo akontacije dohodnine, izračunane na podlagi davčnega obračuna, ki ga bo opravil plačnik davka z davčnim odtegljajem ali pa zavezanec sam ali na podlagi odmere akontacije dohodnine, ki jo bo opravil davčni organ na podlagi podatkov o katastrskem dohodku.

1.7 Akontacije dohodnine – osnove in stopnje

Določene so stopnje in način izračuna akontacije dohodnine. Slednja se plačuje med letom kot predplačilo dohodnine za rezidente in kot dokončni davek za nerezidente.

Akontacije dohodnine se izračunavajo od dohodkov iz delovnega razmerja, od pokojnin in od večine dohodkov iz dejavnosti, po progresivnih stopnjah, od ostalih dohodkov pa po 25% stopnji, razen od dohodkov od osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, od katerih se akontacije obračunavajo po nižjih stopnjah in od nekaterih dohodkov iz zaposlitve in iz opravljanja dejavnosti, pri katerih je dana možnost, da zavezanec izbere stopnjo v okviru davčnega razpona.

1.8 Stopnja dohodnine in obveznost plačevanja dohodnine od obresti, dividend in dobička iz kapitala

Stopnja dohodnine od obresti, dividend in dobička iz kapitala znaša 20% in se šteje kot dokončni davek. Ta stopnja se pri dobičku iz kapitala znižuje, glede na trajanje lastništva kapitala in po dvajsetih ali več letih znaša 0%.

1.9 Odprava dvojnega obdavčenja dohodkov rezidenta iz virov izven Slovenije

V primeru, ko rezident doseže dohodek v državi s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, se za dokončen tuji davek na dohodke iz te države šteje znesek tujega davka po stopnji, določeni v mednarodni pogodbi.

2. Podatki za odmero dohodnine

Vsi izplačevalci dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom o dohodnini izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, morajo davčnemu organu do konca januarja, posredovati

podatke za odmero dohodnine, tako za rezidente kot nerezidente, izjema so le obresti, ki so jih dosegli nerezidenti. Davčnemu organu se tako pošiljajo podatki:

- a) podatki o dohodkih, ki se nanašajo na letno davčno osnovo,
- b) podatki o dohodkih, ki se ne nanašajo na letno davčno osnovo,
- c) podatki o dohodkih, ki so oproščeni plačila dohodnine.

2.1 Podatki o posameznih vrstah dohodkov

Za vsakega posameznika morajo zavezanci, ne glede na to ali je posameznik dosegel oziroma prejel dohodke v denarju ali naravi, posredovati podatke davčnemu organu. V poročanje so zajeti tudi tisti delavci, ki so med letom zamenjali službo, se upokojili ali se prijavili na Zavodu za zaposlovanje. V primeru, če zavezanci niso imeli nikakršnih izplačil fizičnim osebam, morajo o tem obvestiti davčni organ s posebno pisno izjavo.

Vsaka vrsta dohodka ima svojo oznako. Obdavčeni dohodki so razvrščeni v pet osnovnih skupin:

- oznaka 1000 – dohodki iz zaposlitve,
- oznaka 2000 – dohodki iz dejavnosti,
- oznaka 3000, dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti,
- oznaka 4000 – dohodki iz premoženja,
- oznaka 6000 – drugi dohodki.

Osnovne skupine se delijo na podskupine, za vsako vrsto dohodkov pa se posredujejo podatki o bruto znesku, morebitnih normiranih stroških, prispevkih za socialno varnost in akontacijah dohodnine.

Oznaka 1101 – plače, nadomestilo plače in povračila stroškov v zvezi z delom

V podatkih je potrebno zajeti vsa izplačila plač in nadomestil za leto za katero se poroča. To vključuje tudi podatke o plačah in nadomestilih za predpreteklo leto, ki so bili izplačani v letu za katero se poroča, izpustiti pa je potrebno podatke o izplačilih v tekočem letu za preteklo leto. Med podatke pod to oznako so vključeni tudi podatki o izplačanih nadomestilih plač, ki bremenijo stroške podjetja ali pa jih je podjetje izplačalo in jih kasneje dobilo povrnjene s strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, podatke o izplačilih v vrednostnih papirjih, v bonih ali v naravi, podatke o povračilih stroškov, ki so bili v letu za katerega se poroča, izplačani v večjih zneskih od tistih, ki jih predpisuje uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne všttevajo v davčno osnovo (regres za prehrano med delom, povračilo stroškov na delo in iz njega, dnevnic za službeno potovanje, povračilo stroškov prenočevanja, povračilo stroškov prevoza na službeni poti, terenski dodatek, nadomestilo za ločeno življenje), podatke o plačah, izplačanim delavcem, napoteni na delo v tujino.

Oznaka 1102- bonitete

Bonitete so ugodnosti v naravi, med katere uvrščamo tudi vrednosten bone, ki jih prejemnik (zaposleni in njihovi družinski člani) lahko zamenja za blago

Oznaka 1103 – regres za letni dopust

V primeru, če je znesek regresa ob izplačilu presegal 70% povprečne plače predpreteklega meseca zaposlenih v Sloveniji, se od regresa obračunajo vsi prispevki za socialno varnost, ki se sicer plačujejo od plač.

Oznaka 1104 – jubilejne nagrade, odpravnine in solidarnostne pomoči

Poleg jubilejnih nagrad in solidarnostnih pomoči, so pod to oznako vključene odpravnine ob upokojitvi, ki presegajo znesek, predpisan z uredbo o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne všttevajo v davčno osnovo.

Jubilejna nagrada je nagrada za skupno delovno dobo ali delovno dobo pri zadnjem delodajalcu, ki se izplačuje za deset let, dvajset let in za trideset let delovne dobe.

Solidarnosten pomoči se izplačujejo v primeru smrti delojemalca ali njegovega družinskega člana oziroma v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delojemalca ter elementarne nesreče ali požara, ki doleti delojemalca.

Odpravnina ob upokojitvi se izplača delojemalcu ob odhodu v pokoj.

Oznaka 1105 – premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Kadar premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje presegajo neobdavčeni znesek, se ta razlika, skupaj s prispevki za socialno varnost in akontacijo dohodnine, vpiše v dohodninsko napoved. Prati tako pa tudi v primeru, če niso plačane na podlagi odobrenega in v poseben register vpisanega pokojninskega načrta. Ker se akontacija dohodnine obračuna pri plači, se podatki o dohodnini ne prikazujejo posebej.

Oznaka 1106 – pokojnine iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Oznaka 1107 – nadomestila iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja
Podatke vključene pod ti dve oznaki vpiše Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Oznaka 1108 – nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja

Podatke o tovrstnih dohodkih zagotovijo Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Oznaka 1109 – drugi dohodki iz delovnega razmerja

Drugi dohodki doseženi v delovnem razmerju so zlasti: deleži zaposlenih iz dobička, izplačila delodajalca v zvezi s prenehanjem veljavnosti pogodbe o zaposlitvi in prejemki zaradi začasnega neizplačila dohodka iz zaposlitve.

Podatki o deležu v dobičku zaposlenih zajemajo dobiček, ki se deli zaposlenim na podlagi posebne odločitve oziroma sklepa skupščine delničarjev oziroma družbenikov, od katerega se obračunavajo prispevki za socialno varnost in akontacija dohodnine, davek na izplačane plače pa se ne obračuna.

Kadar delojemalcu preneha delovno razmerje na podlagi delodajalčeve redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov in zaradi nesposobnosti ali v primeru ko gre za delavčevo izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi, mu pripada odpravnina. Kadar pa se delodajalec in delojemalec ob prenehanju delovnega razmerja dogovorita za določen znesek, na primer namesto odpovednega roka, govorimo o odškodnini.

Prejemki zaradi začasnega neizplačila dohodka iz zaposlitve zajemajo zamudne obresti, ki jih izplača delodajalec zaradi zamude pri izplačilu plač, kot tiste, ki jih izplača na podlagi sodne odločbe, dohodke, ki izhajajo iz avtorskega dela, doseženega iz delovnega razmerja ali v njem, dohodke na podlagi pogodbe o poslovanju, sem pa so vključeni tudi dohodki vajencev, dijakov in študentov na obveznem praktičnem delu ter nekateri drugi dohodki, ki jih izplačujejo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Javni jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije in občine in o njih tudi poročajo.

Oznaka 1211 – dohodki dijakov in študentov prejetih v času statusa

Dohodki, ki so jih dijakom in študentom s statusom, izplačevale pooblaščen organizacije, kot so študentski servisi, se štejejo za pogodbeno delo na podlagi odvisnega razmerja, zato je davčna osnova vedno 90% bruto zneska.

Oznaka 1212 – dohodki dijakov in študentov, prejeti v času brez statusa

Gre za izplačila dohodkov pooblaščenih organizacij študentom in dijakom, ki nimajo statusa, vendar lahko delajo z napotnico pooblaščen organizacije.

Oznaka 1220 – dohodki verskih delavcev

Dohodki verskih delavcev iz naslova razmerja z versko skupnostjo in njihovimi organizacijskimi enotami se vpišejo skupaj s podatki o prispevkih za socialno varnost, ki so jih verski delavci plačali sami.

Oznaka 1230 – preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja

Dohodki iz odvisnega razmerja z delodajalcem zajemajo predvsem: dohodke na podlagi podjemnih pogodb, dohodke na podlagi pogodb o avtorske delu, sejnine in nagrade članom nadzornih svetov, dohodke izvedencev, cenilcev, tolmačev, dohodke stečajnih in drugih

upraviteljev ter dohodke imenovanih in izvoljenih funkcionarjev v lokalnih skupnostih, društvih in drugih organizacijah. Akontacija dohodnine se pri tovrstnih dohodkih obračunava od seštevka dohodka za opravljeno delo in bonite po stopnji 25% od 90% bruto zneska. Poleg akontacije pa je potrebno od teh dohodkov obračunati še – pri izplačilih po podjemnih pogodbah posebni davek na določene prejemke po 25% stopnji ter prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji 6%, ter prispevek za zdravstvo, pri dohodkih na podlagi izvolitve ali imenovanja prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pri izplačilih po pogodbah o avtorskem delu akontacijo dohodnine.

Oznaka 2000 –dohodki iz dejavnosti

Za dohodek, dosežen z opravljanjem dejavnosti, se šteje vsak dohodek, dosežen z neodvisnim samostojnim opravljanjem dejavnosti.

Oznaka 2210 – dohodek, ugotovljen z upoštevanjem normiranih odhodkov

Fizične osebe, ki svojo dejavnost registrirajo ali priglasijo in dobijo od davčne uprave potrdilo za obdavčitev z upoštevanjem 25% normiranih odhodkov, morajo potrdilo predložiti izplačevalcem dohodkov. Izplačevalec dohodka na osnovi tega potrdila obračuna akontacijo dohodnine le od 75% bruto zneska po stopnji 25%. Stopnja je lahko z dovoljenjem davčne uprave nižja, vendar ne more znašati manj kot 10% in velja za tiste, ki plačujejo prispevke za socialno varnost v okviru svoje dejavnosti.

Oznaka 2220 – dohodek, ugotovljen z upoštevanjem posebne olajšave za samozaposlene v kulturi

Oznaka 2230 – dohodek, ugotovljen z upoštevanjem posebne olajšave za samostojne novinarje

Kadar samozaposleni v kulturi in samostojni novinarji niso v delovnem razmerju in ne opravljajo druge dejavnosti, se jim do 6.000.000 tolarjev prizna dodatno zmanjšanje davčne osnove za dohodke iz dejavnosti v višini 15% prihodkov letno.

Oznaka 2240 – dohodek, ugotovljen z upoštevanjem normiranih odhodkov v višini 70%

Za dohodke iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, za dohodke, dosežene z izdelki domače in umetnostne obrti, ter za dohodke registriranih sobodajalcev, dosežene z oddajanjem do največ 15 ležišč v 3 mesecih in skupaj ne več kot 5 mesecev v koledarskem letu, se priznajo večji normirani stroški v višini 70%.

Oznaka 2300 – dohodek, dosežen s posameznim poslom

O dohodku doseženem s posameznim poslom govorimo, kadar ga fizična oseba doseže na podlagi dobav blaga ali opravljenih storitev v neodvisnem razmerju z izplačevalcem. Sem med drugim sodi sponzoriranje amaterskih športnikov in drugih oseb, osebno dopolnilno delo, odkup umetniškega dela. V nekaterih primerih se od teh dohodkov, poleg akontacije dohodnine, obračunavajo prispevek za nesrečo pri delu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in prispevek za zdravstvo in posebni davek na določene prejemke, kar pa ne velja pri nakupu blaga ali odkupu proizvodov.

Oznaka 2400 – dohodek, prejet v zvezi s pridelavo vina, oljčnega olja ali čebelarstvom po 45.b členu zakona o dohodnini

Poleg plačil iz naslova ukrepov kmetijske politike, dotacij, donacij, denarnih pomoči zaradi naravnih ali drugih nesreč na podlagi posebnih predpisov in drugih izplačil iz naslova državnih pomoči v povezavi z osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, so med te dohodke vključeni dohodki s prodajo vina ali proizvodnjo oljčnega olja, dohodki doseženi s čebelarstvom. Ob izplačilu dohodkov se obračuna 10% akontacija dohodnine, v primeru izplačila nerezidentom pa po stopnji 16%.

Oznaka 2500 – dohodek iz dejavnosti – davčni odtegljaj po 54. členu zakona o dohodnini

Od dohodkov fizičnih oseb – nerezidentov, ki v Sloveniji opravljajo dejavnost in izplačevalcem ne sporočijo svoje davčne številke, morajo izplačevalci obračunati davčni odtegljaj po stopnji 25%.

Oznak 3000 – Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti

Dohodki, ki se nanašajo na druge dohodke v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, se razvrstijo, glede na to, ali so dohodki doseženi v zvezi z dolgoročnimi vlaganji ali ne.

Oznaka 3211 – dohodek, izplačan za kmetijsko gospodarstvo, ki ni pridobljen v zvezi z dolgoročnimi vlaganji

Vključena so izplačila, ki niso vezana na dolgoročna vlaganja v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, skupaj z izplačili na podlagi ukrepov kmetijske politike. Od izplačil, ki niso preseгла 50.000 tolarjev, se akontacija dohodnine ne obračuna.

Oznaka 3221 – dohodek, izplačan za kmetijsko gospodarstvo, ki je pridobljen v zvezi z dolgoročnimi vlaganji

Prejemnik, ki pridobi v zvezi z dolgoročnimi vlaganji v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost sredstva, na podlagi ukrepov kmetijske politike, katerih posamezno izplačilo presega 50.000 tolarjev, višino teh sredstev zajame pod to oznako.

Oznaka 4000 – dohodek iz premoženja

Dohodek iz premoženja sestavljata dohodek iz oddajanja premoženja v najem in dohodek iz prenosa premoženjske pravice.

Oznaka 4100 – dohodek iz oddajanja premoženja v najem

Kadar fizična oseba oddaja svoje premoženje v najem pravnim osebam in zasebnikom, so leti dolžni ob izplačilu najemnin obračunati akontacijo dohodnine po stopnji 25%, pri tem pa upoštevajo 40% normiranih stroškov. Dejansko nastale stroške, ki presegajo normirane stroške, najemodajalci uveljavljajo pri letni dohodninski napovedi.

Oznaka 4200 – dohodek iz prenosa premoženjske pravice

Gre za dohodke fizičnih oseb, ki so jih prejeli na podlagi odstopa uporabe oziroma izkoriščanja ali odstopa pravice do uporabe oziroma pravice do izkoriščanja materialne avtorske pravice, materialne pravice izvajalca, izuma, tehnične izboljšave, formule, postopka, pa tudi osebnega imena, psevdonima ali podobe. Prejemniki dohodkov iz prenosa premoženjskih pravic ne morejo uveljavljati dejanske stroške, če so ti večji od normiranih, ki so priznani v višini 10%.

Oznaka 6000 – drugi dohodki

Drugi dohodki zajemajo darila, nagrade in druge prejemke

Oznaka 6100 – darila

Obdavčena darila so darila poslovnim partnerjem in drugim osebam, s katerimi izplačevalec ni v odvisnem razmerju in presegajo 10.000 tolarjev pri posamičnem izplačilu oziroma 20.000 tolarjev na letni ravni. Darila, kot so: darila v naravi zaposlenim in njihovim družinskim članom, darila v naravi lastnikom in njihovim družinskim članom, darila v naravi osebam, ki opravljajo posle na podlagi odvisnega razmerja, darila v naravi in denarju poslovnim partnerjem, študentom in drugim osebam, s katerimi izplačevalec ni v odvisnem razmerju, pa so dohodnine oproščena in se o njih ne poroča.

Oznaka 6200 – prejemki in povračila stroškov v zvezi z drugimi dohodki

Nagrada, ki jo fizična oseba prejme za sodelovanje v nepridobitnih prostovoljnih ljubiteljskih, humanitarnih, dobrodelnih, vzgojno-izobraževalnih, zdravstvenih, kulturnih, športnih, raziskovalnih dejavnostih, dejavnostih društev, sindikalnih dejavnostih, dejavnostih zbornic, verskih skupnosti in političnih strank, je obdavčena, če presega 30.000 SIT pri istem izplačevalcu ali če vsota nagrad, ki jih prejme posameznik presega 200.000 SIT v celem letu.

Oznaka 6300 – priznavalnine

Posebna vrsta dohodka, ki se izplačuje posamezniku na osnovi zakona o republiških priznavalninah in zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, se vpiše med priznavalnine.

Oznaka 6400 – ostali drugi dohodki

Ostali drugi dohodki, od katerih je izplačevalec med letom obračunal 25% akontacijo dohodnine, zajemajo predvsem: dobitke v nagradnih igrah, če presegajo 10.000 SIT; kadrovske štipendije, ki presegajo minimalno plačo; nagrade in priznanja za izredne dosežke; izplačila odkupnih vrednosti v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

2.2 Podatki o dohodkih, ki se nanašajo na letno davčno osnovo

Dohodki, ki se nanašajo na letno davčno osnovo zajemajo:

- dobiček iz kapitala;
- obresti za denarne depozite, dosežene pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic Evropske unije;
- druge obresti in dividende;
- obresti, dosežene ob odsvojitvi ali odkupu oziroma vnovčitvi diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja.

2.2.1 Dobiček iz kapitala

Obdavčljiva odsvojitve kapitala zajema: prodajo kapitala, podaritev kapitala, izplačilo lastniškega deleža ob prenehanju gospodarske družbe, zmanjšanje deleža v okviru zmanjšanja lastniškega kapitala ter druga izplačila lastniškega deleža, izplačanega v denarju ali naravi.

2.2.2 Obresti za denarne depozite, dosežene pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav EU

S prvim januarjem 2005 so se obdavčile obresti od depozitov. Kot dosežene obresti rezidentov se štejejo obresti iz dolgoročnega varčevanja in obresti iz varčevalnih pogodb po nacionalni stanovanjski varčevalni shemi, ki so bile sklenjene za obdobje, krajše od desetih let. Obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah so ločene od drugih obresti, ker so le-te do višine 300.000 SIT neobdavčene.

2.2.3 Druge obresti in dividende

Oznaka 5400 – obresti

Vključene so: obresti posojil, ki jih fizična oseba pridobi iz naslova danega posojila pravni osebi oziroma zasebniku; izplačane obresti od dolžniških vrednostnih papirjev; dohodki iz življenjskega zavarovanja, sklenjenega za obdobje, krajše od deset let; obresti na podlagi delitve dohodkov vzajemnega sklada in drugi dohodki, ki se obravnavajo kot obresti.

Oznaka 5500 – obresti iz finančnega najema

Obresti iz finančnega najema so dohodek iz finančnega najema, ki ni vračilo glavnice.

Oznaka 5600 – obresti za obveznice SOS2E

Obresti za obveznice, ki jih je prejel denacionalizacijski odškodninski upravičenec ali njegov dedič.

Oznaka 5700 – dividende

Dividende in dividendam podobni dohodki zajemajo:

- izplačila iz bilančnega dobička;
- izplačila na podlagi zmanjšane lastniškega deleža;
- obresti, izplačane ob zamenjavi obveznic;
- izplačila iz dobička iz rezerv ob izstopu ali izključitvi družbenika;
- izplačila ob odkupu lastnih delnic oziroma deležev, razen pri borznem nakupu;
- povečanje osnovnega kapitala družbe iz dobička in rezerv iz dobička.

Pri vseh teh izplačilih se obračuna dohodnina po stopnji 20%.

Oznaka 5800 – dividende in obresti, izplačane preko posrednika, ki ni dolžan izračunati in odtegniti davka

Zajema dividende in obresti, dosežene v tujini, ki niso bile izplačane v Sloveniji, ampak so bile prek posrednika v tujini izplačane ali v naravi ali reinvestirane.

2.2.4 Obresti, dosežene ob odsvojitvi ali odkupu oziroma unovčitvi diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja

Oznaka 5900 – obresti dosežene ob odsvojitvi ali odkupu diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja

Gre za obresti, dosežene ob odsvojitvi diskontiranega vrednostnega papirja pred dospelostjo papirja ali odkupu diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja pred dospelostjo papirja ali ob njej. Torej za obresti, obračunane za obdobje od dneva pridobitve do dneva odsvojitve ali odkupa diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja, kamor prištevamo tudi brezkuponski dolžniški vrednostni papir.

3. Pošiljanje podatkov za obračun davčnih odtegljajev med letom

Za obračun davčnih odtegljajev je bilo do 1.1.2007 v veljavi 10 različnih REK obrazcev, ki pa so jih z letošnjim letom nadomestili 4 novi. Pomembnejše razlike se nanašajo na obrazce za obračun davčnih odtegljajev, ki niso dohodki iz delovnega razmerja .

Podatke na obrazcu REK-1 predložijo davčnemu organu vsi plačniki davka, ki izplačujejo dohodek iz delovnega razmerja, razen fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost. Na obrazcu prikažejo podatke o izplačanih dohodkih iz delovnega razmerja, ki se všttevajo v davčno osnovo in od katerih se izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj kot akontacija dohodnine. Za vsak izplačan dohodek iz delovnega razmerja se po vrstah dohodkov predloži samostojen obrazec, tudi v primeru, ko gre za istočasno izplačilo. Kadar se plače, nadomestila plač, regres za letni dopust izplačujejo v več delih, se davčnemu organu pri vsakokratnem izplačilu predložijo kumulativni obrazci.

Podatke na obrazcu REK-1a predložijo davčnemu organu vsi plačniki davka, ki izplačujejo dohodke vajencem, dijakom in študentom za obvezno praktično delo. Obrazci se predložijo tudi v primeru, ko je osnova za davčni odtegljaj enaka nič.

Podatke na obrazcu REK-1b predložijo davčnemu organu vsi plačniki davka, ki izplačujejo pokojnine, nadomestila plač in druga nadomestila ter druge dohodke, izplačane iz naslova obveznega socialnega zavarovanja. Izplačevalci: Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za obrambo, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavod Republike

Slovenije za Zaposlovanje, občine, Jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije in drugi, predložijo podatke le, kadar jih izplačujejo upravičencem neposredno.

Obrazec REK-2 predložijo davčnemu organu plačniki davka ob izplačilu ostalih dohodkov (razen dohodkov iz delovnega razmerja), od katerih se izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj ter obračunajo in plačajo prispevki za socialno varnost. Za vsak izplačan dohodek se predloži samostojen obrazec, tudi če so različni dohodki izplačani istočasno. Obrazec REK-2 se predloži tudi za izplačane dohodke, od katerih se ob izplačilu v skladu z zakonom ne odtegne in ne plača davčni odtegljaj, vendar pa se ti dohodki všttevajo v letno davčno osnovo.

Tabela 1: Primerjava REK obrazcev

REK obrazec do 1.1.2007	REK obrazec po 1.1.2007
Obračun davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja (Obrazec REK-1)	Obračun davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja (Obrazec REK-1)
Obračun davčnih odtegljajev od plačil vajencem, dijakom in študentom za obvezno praktično delo (Obrazec REK-1a)	Obračun davčnih odtegljajev od plačil vajencem, dijakom in študentom za obvezno praktično delo (Obrazec REK-1a)
Obračun davčnih odtegljajev od pokojnin, nadomestil in drugih dohodkov iz naslova obveznega socialnega zavarovanja (Obrazec REK-1b)	Obračun davčnih odtegljajev od pokojnin, nadomestil in drugih dohodkov iz naslova obveznega socialnega zavarovanja (Obrazec REK-1b)
Obračun davčnih odtegljajev od pokojnin, nadomestil in drugih dohodkov iz naslova prostovoljnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Obrazec REK-1c)	Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov po Zdoh-2, ki niso dohodki iz delovnega razmerja (Obrazec REK-2)
Obračun davčnih odtegljajev za dohodke iz drugega pogodbenega razmerja (Obrazec REK-1d)	Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov po Zdoh-2, ki niso dohodki iz delovnega razmerja (Obrazec REK-2)
Obračun davčnih odtegljajev za dohodke verskih delavcev (Obrazec REK-1e)	Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov po Zdoh-2, ki niso dohodki iz delovnega razmerja (Obrazec REK-2)
Obračun davčnih odtegljajev za dohodke iz dejavnosti (Obrazec REK-2a)	Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov po Zdoh-2, ki niso dohodki iz delovnega razmerja (Obrazec REK-2)
Obračun davčnih odtegljajev za druge dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (Obrazec REK-2b)	Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov po Zdoh-2, ki niso dohodki iz delovnega razmerja (Obrazec REK-2)
Obračun davčnih odtegljajev za dohodke iz oddajanja premoženja v najem iz za dohodke iz prenosa premoženjske pravice (Obrazec REK-3a)	Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov po Zdoh-2, ki niso dohodki iz delovnega razmerja (Obrazec REK-2)
Obračun davčnih odtegljajev za druge dohodke (Obrazec REK-4)	Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov po Zdoh-2, ki niso dohodki iz delovnega razmerja (Obrazec REK-2)

Vir: Novi REK obrazci, 2007.

3.1 Pošiljanje letnih podatkov za napoved dohodnine

Leta, ko so se kontrolni podatki za dohodnino oddajali večinoma na predpisanih obrazcih, disketah in zgoščenka, so preteklost. Elektronsko podprto poslovanje, ki prihaja vedno bolj v ospredje, uporablja tudi Davčna uprava Republike Slovenije. Preko sistema eDavki omogoča zavezancem za posredovanje kontrolnih podatkov za dohodnino, da izpolnijo svoje obveznosti. Sam sistem opravi vrsto osnovnih kontrol, kot je odkrivanje napak pri obliki poslanih podatkov, napačne davčne številke, prazne zapise, pomanjkanje določenih podatkov.

3.2 Obračun dohodkov

Izplačevalci dohodkov posredujejo Davčni upravi Republike Slovenije in zavezancem za dohodnino obvestilo o celoletnih dohodkih in obveznostih.

3.3 Primer izračuna dohodnine

Peter Vzorčni je prejel obvestilo o naslednjih dohodkih v letu 2006 (ker se je napoved za leto 2006 še oddajala v nacionalni valuti SIT, je le-ta upoštevana pri izračunu):

a) od delodajalca:

- bruto plača 5,080.040 SIT,
- akontacija dohodnine 1,018.013 SIT,
- prispevki 1,123.884 SIT,
- boniteta 5.446 SIT,
- regres 180.000 SIT,
- akontacija dohodnine 51.300 SIT,
- katastrski dohodek 1.976 SIT.

b) avtorski honorar: bruto 12.904 SIT, akontacija 2.904 SIT,

c) izdatki za različne namene znašajo 192.030 SIT

d) uveljavljal bo posebno olajšavo za prvega otroka Primoža in drugega otroka Patricio (za njo od maja do decembra 2006).

Tabela 2: Stopnje dohodnine za davčno leto 2006

Če znaša neto letna davčna osnova v tolarjih		Znaša dohodnina v tolarjih
Nad	Do	
	1.327.300	16 %
1.327.300	2.593.340	212.368 +33 % nad 1.327.300
2.593.340	5.247.940	630.161 +37 % nad 2.593.340
5.247.940	10.546.930	1.612.363 +41 % nad 5.247.940

Vir: Stopnje dohodnine, 2006.

Tabela 3: Davčne olajšave

Vrsta olajšave	Znesek olajšave v tolarjih
1. Splošna olajšava	604.330
2. Osebne olajšave	
- invalidom s 100-odstotno okvaro	3.513.772
- rezidentu po dopolnjenem 65. letu starosti	281.081
- prejemnikom pokojnin in nadomestil iz obveznega invalidskega zavarovanja in priznavalnin	14,5% odmerjenega prejemka
3. Posebne osebne olajšave	
- dijaki, študenti	1.225.200
- rezidentom, ki samostojno opravljajo specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti ali novinarski poklic	15% prihodkov letno od zneska 6.000.000
4. posebna olajšava	
- za prvega vzdrževanega otroka	484.873
- za drugega vzdrževanega otroka	527.040
- za tretjega vzdrževanega otroka	702.754
- za četrtega vzdrževanega otroka	878.469
- za petega vzdrževanega otroka	1.054.183
- za nadaljnje vzdrževane otroke	1.229.795
- za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana	484.873
5. olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	560.937
6. olajšave za različne namene	2% - 4% letne davčne osnove zavezanca

Vir: Davčne olajšave, 2006.

Tabela 4: Stopnje dohodnine za davčno leto 2006

Če znaša neto letna davčna osnova v tolarjih		Znaša dohodnina v tolarjih
Nad	Do	
	1.327.300	16 %
1.327.300	2.593.340	212.368 +33 % nad 1.327.300
2.593.340	5.247.940	630.161 +37 % nad 2.593.340
5.247.940	10.546.930	1.612.363 +41 % nad 5.247.940
10.546.930		3.784.949 +50 % nad 10.546.930

Vir: Stopnje dohodnine, 2006.

Tabela 5: Izračun dohodnine za leto 2006

Opis	Znesek v tolarjih
Skupaj vsi dohodki	5.280.366
- prispevki	1.125.174
Osnova 1	4.155.192
Olajšave skupaj	1.523.667
- splošna olajšava	604.330
- olajšava za prvega vzdrževanega otroka	484.873
- olajšava za drugega vzdrževanega otroka	351.360
- olajšave za različne namene	83.104
Osnova 2	2.631.525
Dohodnina	644.289
Akontacije dohodnine	1.072.217
Vračilo dohodnine	427.928

Vir: Lastni vir.

3.4 Sklep

Letos smo prvič od uveljavitve dohodninskega sistema dobili na dom predizpolnjene obrazce napovedi za odmero dohodnine. Čeprav napovedni nismo več pisali sami, pa je bilo potrebno vpisane podatke pregledati in jih primerjati s svojimi. V primeru, da so se podatki, vpisani v napovedi, razlikovali od tistih, ki so nam jih posredovali izplačevalci dohodkov, je bilo potrebno vnosi podatek prečrtati in pod njega vpisati pravičnega. Za razliko od prejšnji let v dohodninski obrazec ni bilo vpisanih dohodkov od obresti, dividend in kapitalskih dobičkov, saj je zakon za te dohodke uvedel načelo cedularne obdavčitve.

Predizpolnjene napovedi niso prejeli zavezanci, katerih dohodki v letu 2006 niso presegali 604.330 SIT in zavezanci, ki so poleg pokojnine, od katere ni bila odtegnjena in plačana akontacija dohodnine in pri akontaciji dohodnine niso uveljavljali posebne olajšave za vzdrževane člane, prejeli dohodke, ki se všttevajo v letno davčno osnovo in niso presegali 19.171 SIT.

Letos je bilo še zadnjič mogoče znižati dohodninsko osnovo z olajšavo za različne namene, v višini dveh odstotkov. Sem uvrščamo nakup vrednostnih papirjev, prispevke v humanitarne namene, nakup učbenikov, slik, knjig ipd., šolnine, članarine sindikatom in političnim strankam, samoprispevke ter nakup ali obnovo stanovanja. S stanovanjsko olajšavo pa je bilo mogoče dohodninsko osnovo znižati še za štiri odstotke.

Prvič pa je bilo mogoče letos del dohodnine nameniti za financiranje splošno koristnih namenov (humanitarni, invalidski, dobrodelni, ekološki, kulturni, športni, religiozni in podobni nameni), za financiranje političnih strank in reprezentativnih sindikatov. Upravičenci so določeni v Uredbi o namenitvi dela dohodnine za donacije in objavljeni na spletni strani Davčne uprave Republike Slovenije. Davčni zavezanci lahko posameznemu upravičencu namenijo 0,1%, 0,2% 0,3% 0,4% ali 0,5% dohodnine, seštevke vseh pa ne sme presegati 0,5% dohodnine.

LITERATURA

1. Čok Mitja et al.: Javne finance v Sloveniji. Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 2006. 94 str.
2. Hieng Romana: Pošiljanje podatkov za odmero dohodnine. Iks, Ljubljana, 2006, 12, str. 7-24.
3. Končan Darko, Jeraj Dušan: Dohodnina 2005. Ljubljana : Založba Pasadena, 2005. 110 str.
4. Mramor Dušan: Uvod v poslovne finance. Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1993. 381 str.
5. Tifengraber Vlasta: Staro in novo pri dohodnini. Denar & svet nepremičnin, Ljubljana, 9 (2007), 5, str. 18.

VIRI

1. Dohodnina 2006. Ljubljana : Republika Slovenija, Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije, 2007.
2. Proračun Republike Slovenije za leto 2008. [URL: <http://www.sigov.si/mf/slov/mediji>], 5.5.2007.
3. Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 59/2006).
4. Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/2006).